

TÜRK GIDA KODEKSİ DONDURMA TEBLİĞİ
(TEBLİĞ NO: 2022/13)

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı; dondurmanın, tekniğine uygun ve hijyenik şekilde üretilmesi, hazırlanması, işlenmesi, taşınması, depolanması ve piyasaya arz edilmesini sağlamak üzere özelliklerini belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, 19/2/2020 tarihli ve 31044 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Çeşni maddeleri: Meyveler ve sebzeler ile bunların suyu, konsantresi, püresi, ezmesi, fındık, fıstık, antepfıstığı, badem, ceviz gibi sert kabuklu meyveler, bal, kahve, kakao, çikolata, vanilya, nane, tarçın gibi yenilebilir ürünleri,

b) Çeşnili dondurma: Dondurma karışımına çeşni maddeleri ilave edilerek elde edilen dondurmayı,

c) Dondurma: Dondurma karışımının pastörizasyon veya pastörizasyona eş değer bir ısı işlem sonrası, tekniğine uygun olarak işlenmesi ve dondurulması ile elde edilen, yumuşak halde ya da sertleştirildikten sonra tüketime sunulan ürünü,

ç) Dondurma karışımı: İçerisinde süt ve/veya süt ürünlerini, su ve şekeri bulunduran, tat ve çeşidine göre istenildiğinde salep, yumurta ve/veya yumurta ürünleri ve çeşni maddeleri gibi bileşenleri içeren, henüz dondurulmamış haldeki karışım ürününü,

d) Sade dondurma: Kullanılması durumunda vanilya aromaları hariç olmak üzere, aroma verici ve aroma verme özelliği taşıyan gıda bileşenleri ile çeşni maddesi içermeyen dondurma karışımından elde edilen dondurmayı,

e) Su: 17/2/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelikte yer alan özelliklere uygun olan insani tüketim amaçlı suları,

f) Şeker: 20/8/2022 tarihli ve 31929 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Şeker Tebliği (Tebliğ No: 2022/10)’nde tanımlanan ürünleri,

g) Yumurta ve yumurta ürünleri: 20/12/2014 tarihli ve 29211 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Yumurta Tebliği (2014/55)’nde tanımlanan ürünleri, ifade eder.

Ürün özellikleri

MADDE 4- (1) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünlerin özellikleri aşağıda verilmiştir:

a) Bu Tebliğ kapsamında üretilen ürünlerde kullanılan çiğ süt ve/veya süt ürünleri için, 27/12/2011 tarihli ve 28155 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hayvansal Gıdalar İçin Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliği ve ilgili gıda kodeksi hükümleri uygulanır.

b) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünler kendine has tat, koku ve yapıda olur.

c) Dondurmanın bileşimine ait değerler Ek-1’e uygun olur.

ç) Dondurmada hacim artış oranı en fazla %100 olur.

d) Meyve veya sebze kullanılarak üretilen çeşnili dondurmada meyve veya sebze oranı kütlece en az %15 olur. Meyve suyunda kütlece en az %2,5 oranında titre edilebilir asit bulunduran meyveler ve tropik bölgelerde yetişen aroması yüksek ve/veya yoğun kıvama sahip meyve ilaveli çeşnili dondurmalarda ve aroması yüksek ve/veya yoğun kıvama sahip sebze ilaveli çeşnili dondurmalarda ise meyve veya sebze oranı kütlece en az %10 oranında olur.

e) Fındık, fıstık, ceviz, antepfıstığı, badem gibi sert kabuklu meyve çeşnileri katılarak üretilen çeşnili dondurmalarda bu çeşnilerin bir veya birkaçının birlikte kullanılması halinde toplam çeşni oranı kütlece en az %5 oranında olur.

f) Coğrafi işaret olarak tescillenmiş dondurmalar, yatay gıda kodeksi hükümlerine aykırı olmamak koşulu ile 22/12/2016 tarihli ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında düzenlenen coğrafi işaret tescilinde belirtilen özelliklerine göre piyasaya arz edilir.

g) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünlere süt yağı haricinde yağ bileşeni ilave edilemez. Ancak üretiminde çeşni maddesi kullanılan dondurmalarda bileşiminde doğal olarak bulunması gereken süt yağına ilave olarak kullanılan çeşni maddesinden kaynaklı ve kullanılan çeşni maddesi ile orantılı olacak miktarda bitkisel yağ bulunabilir.

ğ) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünlerin üretiminde ve piyasaya arzında alkol ve/veya alkol içeren ürünler bileşen olarak kullanılmaz.

h) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünlere dondurma karışımı tanımında belirtilen bileşenlerden gelebilecek protein hariç olmak üzere, kollajen gibi protein esaslı bileşenler ilave edilmez.

Katkı maddeleri

MADDE 5- (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerde kullanılan katkı maddeleri için 30/6/2013 tarihli ve 28693 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıda Katkı Maddeleri Yönetmeliği hükümleri uygulanır. Bu hükümlere ilave olarak; üretiminde çeşni maddesi kullanılmayan dondurmalarda renklendiriciler kullanılmaz.

Aroma vericiler ve aroma verme özelliği taşıyan gıda bileşenleri

MADDE 6- (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerde kullanılan aroma vericiler ve aroma verme özelliği taşıyan gıda bileşenleri için 29/12/2011 tarihli ve 28157 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Aroma Vericiler ve Aroma Verme Özelliği Taşıyan Gıda Bileşenleri Yönetmeliğinde yer alan hükümler aşağıdaki kurallar dikkate alınarak uygulanır:

a) Çeşni maddesi bulunmayan dondurmalarda aroma vericiler ve aroma verme özelliği taşıyan gıda bileşenleri kullanılmaz. Ancak sade dondurmada sadece vanilya aromalarının kullanımına izin verilir.

b) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünlerde süt ve süt ürünleri aroması veren aroma vericiler kullanılmaz.

Bulaşanlar

MADDE 7- (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerdeki bulaşanların miktarları için 29/12/2011 tarihli ve 28157 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Bulaşanlar Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Pestisit kalıntıları

MADDE 8- (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerdeki pestisit kalıntı miktarları için 27/9/2021 tarihli ve 31611 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Pestisitlerin Maksimum Kalıntı Limitleri Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Veteriner ilaç kalıntıları

MADDE 9- (1) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünlerde bulunabilecek veteriner ilaçları kalıntı düzeyleri için 7/3/2017 tarihli ve 30000 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Hayvansal Gıdalarda Bulunabilecek Farmakolojik Aktif Maddelerin Sınıflandırılması ve Maksimum Kalıntı Limitleri Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Hijyen

MADDE 10- (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünler için 17/12/2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gıda Hijyeni Yönetmeliği ile 29/12/2011 tarihli ve 28157 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Mikrobiyolojik Kriterler Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

(2) Fermente süt ürünleri içeren dondurmalarda toplam mezofilik aerobik bakteri sayısı değerlendirmeye alınmaz.

Ambalajlama

MADDE 11- (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin ambalajları için 5/4/2018 tarihli ve 30382 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzemelere Dair Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Etiketleme

MADDE 12- (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin etiketi hakkında, 26/1/2017 tarihli ve 29960 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıda Etiketleme ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliğinde yer alan hükümlere ilave olarak aşağıdaki hükümlere de uyulur:

a) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin etiketinde gıdanın adı, temel görüş alanında da yer alır.

b) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin etiketinde “%...” süt yağı içeriği Ek-1’deki grup adı ile birlikte belirtilir.

c) Çeşnili dondurmalarda kullanılan çeşni maddesinin adı ürün adı ile birlikte kullanılır.

ç) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ve tek bir hayvan türüne ait sütün %100 kullanıldığı ürünlerde sütün ait olduğu hayvan türü ürün adı ile birlikte kullanılabilir.

d) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin üretiminde farklı hayvan türlerine ait sütlerin karıştırılarak kullanılması durumunda, bu ürünlerin etiketinde inek, koyun, keçi gibi türlere ait görsellere yer verilmez.

e) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin adında kesme, dövme ve benzeri ifadeler kullanılmaz. Ancak, tüketiciyi bilgilendirici olan bu ifadeler gıdanın adının yazıldığı puntodan daha büyük puntuyla olmamak kaydıyla, kullanım önerisi/üretim yöntemi olarak etikette bulunabilir.

f) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünler ile 7/10/2005 tarihli ve 25959 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Yenilebilir Buzlu Ürünler Tebliği (Tebliğ No: 2005/43) kapsamındaki ürünlerin aynı ambalaj içerisinde birlikte satışa sunulması durumunda ürün adı, etiketin temel görüş alanında Ek-2’de tanımlanan x-yüksekliğinin en az 3 mm olduğu punto büyüklüğündeki karakterler kullanılarak belirtilir.

Taşıma ve depolama

MADDE 13- (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin taşınması ve depolanmasında, Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliğinin gıdaların taşınması ve depolanması ile ilgili hükümleri uygulanır.

(2) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin taşınması, depolanması ve son tüketiciye arz edilmesi sırasında sıcaklık en yüksek -18 °C’de olur. Kısa süreli sıcaklık artış toleransı en fazla 3 °C olur.

Numune alma ve analiz metotları

MADDE 14- (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerden numune alınması ve analizler için Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Vitaminler, mineraller ve belirli diğer öğeler

MADDE 15- (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlere eklenecek vitaminler, mineraller ve belirli diğer öğeler için 7/3/2017 tarihli ve 30000 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıdalara Vitaminler, Mineraller ve Belirli Diğer Öğelerin Eklenmesi Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Koksidiyostat ve histomonostat kalıntıları

MADDE 16- (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerdeki koksidiyostatların ve histomonostatların miktarları için 8/2/2015 tarihli ve 29261 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Hedef Dışı Yemlere Taşınması Önlenemeyen Koksidiyostatların ve Histomonostatların Hayvansal Gıdalardaki Maksimum Miktarları Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır.

İdari yaptırım

MADDE 17- (1) Bu Tebliğe aykırı davranışlar hakkında 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun ilgili maddelerine göre idari yaptırım uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 18- (1) 13/1/2005 tarihli ve 25699 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Dondurma Tebliği (Tebliğ No: 2004/45) yürürlükten kaldırılmıştır.

Uyum zorunluluğu

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Tebliğin yayımı tarihinden önce faaliyet gösteren gıda işletmecileri, 31/12/2023 tarihine kadar bu Tebliğ hükümlerine uymak zorundadır.

(2) 31/12/2023 tarihinden sonra, bu Tebliğe aykırı ürünler piyasada bulunamaz.

(3) Bu Tebliğ hükümlerine 31/12/2023 tarihine kadar uymak zorunda olan gıda işletmecileri hakkında; bu Tebliğ hükümlerine uyum sağlayana kadar 18 inci madde ile yürürlükten kaldırılan Türk Gıda Kodeksi Dondurma Tebliği (Tebliğ No: 2004/45) hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 19- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 20- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız](#)